

פוסט מודרניזם

מודרניזם-תקופה בהתפתחות התרבות

פוסט=אחרי

מודרניזם=חדשנות

פוסט מודרניזם הוא מושג המתייחס לתקופה בתרבות שהחלה בשנות ה-60 של המאה ה-20. הפוסט מודרניזם מתנגד למושג הידע כייצוג מדויק של המציאות. הוא דוחה את ההגדרה הקלאסית של האמת כמייצגת את המציאות, ומצביע על האמת כמונה נזיל וסובייקטיבי, תלוי הקשר. הגישה הפוסטמודרנית מעודדת חשיבה ריבויית, סגנון שדוחה השקפות היררכיות, תפיסה רב-קולית, קרנבלית ופלורליסטית שמבליטה את השונה בין הזהויות.

טבלה השוואתית בין המודרניזם והפוסטמודרניזם

מודרניזם	אפיוני הפוסט מודרניזם
יש אמת אחת הניתנת לחקירה ולגילוי. האמת משקפת את המציאות. קיימת הבחנה ברורה בין מציאות ודמיון.	אין אמת אחת נכונה, מוחלטת ומועדפת. נוקט יחס ציני וביקורתי כלפי האמת. האמת אינה משקפת את המציאות אלא היא תפיסה יחסית וסובייקטיבית תלויה בנקודת המבט של המסתכל. הכול הצגה, הכול פרשנות.
התרבות היא היררכית (סולם מעמדות). קיימת עדיפות לתרבות אחת על פני האחרת. קיימים ערכים ומיתוסים שהם צודקים ומועדפים יותר מאחרים	מבטל את ההפרדה בין תרבות "גבוהה" ו"נמוכה", בין "החשוב" ל"לא חשוב". אין השקפת עולם מוצדקת יותר מאחרות. אין תרבות הראויה לשלוט על תרבויות אחרות. התרבות מחפשת צירופים ושימושים תרבותיים מגוונים
מקיים הפרדה ברורה בין מציאות ודמיון	קיים טשטוש בין מציאות לדמיון. אנשים חיים רוב הזמן בעולמות וירטואליים (טלוויזיה, סלולרי, SMS, אינטרנט)
שואף למקוריות וחידוש	ריבוי בציטוטים והעתקות מתוך תחושה שהכול כבר נראה, הכול נעשה והכול נאמר לכל היותר ניתן ליצור תחושה של חדשנות על ידי חיקוי מודע של טקסטים מהעבר.
השונה אינו זוכה לתשומת לב ובמקרה הרע מדוכא על ידי התרבות השלטת. חברה המודרנית חברה פטריאכלית (שליטה גברית)	השונה ו"האחר" עוברים אל המרכז. קיימת פתיחות לקולות המפרשים באופן אחר את החברה והתרבות.
סגנון ומבנה של הטקסט- מבנה ברור ולינארי עם ציר עלילה של התחלה, אמצע וסוף. בעל מבנה הגיוני ונראה לעין.	טקסט אקלקטי (אוסף של אמירות וסגנונות) אוסף של ציטוטים וחיקויים, המטשטש בין ז'אנרים, עובדות ודעות, בין סלנג לשפה "גבוהה", בין מציאות לבדיון. מבנה לא לינארי של הטקסט, לא ברור, קופצני, אינטראקטיבי, מורכב ורב משמעי.

• דוגמאות: ארץ נהדרת מטשטשת בין חדשות, פוליטיקה ובידור, ריבי ערוצים המאפשרים גיוון. טישטוש בין מציאות ובדיון בתוכניות ריאליטי. נרטיב לא לינארי בווידיאו קליפים, אינטרטקסטואליות בטקסטים תקשורתיים כמו סדרות, קליפים, סרטים. טישטוש בין תעוד ועלילה כמו בסרט "ואלס עם באשיר, [רחל מאופקים](#)

מאפיינים פוסטמודרניים	טקסט תקשורתי

מושגים בפוסטמודרניזם

פוסט מודרניזם הוא מושג המתייחס לתקופה בתרבות שהחלה בשנות ה-60 של המאה ה-20. הפוסט מודרניזם מתנגד למושג הידע כייצוג מדויק של המציאות. הוא דוחה את ההגדרה הקלאסית של האמת כמייצגת את המציאות, ומצביע על האמת כמונח נזיל וסובייקטיבי, תלוי הקשר.

הגישה הפוסטמודרנית מעודדת חשיבה ריבויית, סגנון שדוחה השקפות היררכיות, תפיסה רב-קולית, קרנבלית ופלורליסטית שמבליטה את השונה בין הזהויות.

הפסטיש : יצירה שהיא ערבוביה של חיקויי סגנונות מיצירות אחרות בהקשר אחר שבהבעתה יש נימה של שעשוע. בפסטיש משמשים בערבוביה תרבות גבוהה עם סגנונות עממיים, מציאות עם בדיה, ריאליזם עם מלאכותיות וכן ערבוב של ז'אנרים.

המרכיב הפרודי- בפסטיש, בציטטה קיים יסוד פרודי, אבל בניגוד ליוצרים המודרניים, החיקוי הפוסטמודרני אינו מלווה בהערצה, אלא ביחס אירוני, לא רציני, אל העבר. יש לשים לב שאין מדובר לרוב בסתירה, עם אמירה, אלא בשימוש הומוריסטי וחסר מסר בצורות ותכנים קיימים.

אינטרטקסטואליות- טקסטים, כמו אנשים, 'משוחחים' זה עם זה, מצטטים ומאזכרים זה את זה, ובמלים אחרות: מקיימים ביניהם דיאלוגים סמויים או גלויים. האינטרטקסטואליות מתארת את הטקסט כרשת של סימנים המתייחסים לטקסטים אחרים ומייצרים משמעויות מגוונות. הטקסט אינו מתקיים כמערכת נפרדת אלא מקיים זיקה עם טקסטים אחרים. מונח זה קשור גם לפסטיש, במובן הזה שכל טקסט הוא למעשה אוסף ציטוטים של טקסטים אחרים שקדמו לו. האינטרטקסטואליות מתייחסת אל הטקסט כ"פתוח" למשמעויות שיוצר הקורא. (מט"ח) אזכור טקסט אחד בתוך טקסט אחר יכול להיעשות בצורות שונות: על-ידי ציטוט ישיר, על-ידי התייחסות לדמויות או להתרחשויות מסיפורים ידועים, על-ידי שימוש בסממנים סגנוניים של הטקסט המצוטט, וכדומה. כאשר אנחנו מזדהים בטקסט מסוים אזכור או הרמז לטקסט אחר המובלע בו, אנחנו מסוגלים לקלוט ולהבין אותו באופן עשיר ומלא יותר.